

दुष्काळात फळबागा जगविणेसाठी डिफ्युजर तंत्राने प्रतिदिन एक किंवा दोन लिटर पाणी प्रति झाड पुरेसे होते.

– विजय जोगळेकर, मो.: ९४२२४३०९९७

महाराष्ट्राच्या अवर्षणप्रवण क्षेत्रात ठराविक वर्षानंतर कमी पावसाचे भीषण दुष्काळी वर्ष असते. त्या काळात हजारो एकरावरील फळबागा नष्ट होतात. फळबागांसाठी खर्च केलेले कोट्यावधी रुपयांचे नुकसान तर होतेच शिवाय त्या भागातील उपजीविकेचे साधनही नाहिसे होते.

या परिस्थितीवर उपाय आहे. डिफ्युजर तंत्रज्ञानाचा वापर करून, प्रति झाड एक किंवा दोन डिफ्युजर झाडाजवळ बसविले व त्यातून प्रतिदिन प्रति झाड एक ते दोन लिटर पाणी दिले तरी एवढ्या पाण्यावर झाडे चांगल्या स्थितीवर राहतात – जगतात असा अनेकांचा अनुभव आहे.

झाडाला पर्णोत्सर्जनासाठी पाण्याची जरूरी असते. सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतच्या बारा तासात प्रतिचौरस मिटर पानांच्या क्षेत्रफळाला दोन लिटर पाण्याची जरूरी असते. एवढ्या पाण्यातून चारशे पी.पी.एम. मात्रेत तेरा अन्नघटक डिफ्युजर तंत्राने दिले तर विक्रमी फलोत्पादन मिळते. झाडाचे पानाचे क्षेत्रफळ चार चौस मिटर असेल तर त्या झाडाला प्रति दिन आठ लिटर पाणी विक्रमी उत्पादनासाठी पुरेसे होते. (डिफ्युजर तंत्रज्ञान वापरले नसेल तर तीस ते पस्तिस लिटर पाणी प्रति दिन द्यावे लागते)

डिफ्युजर तंत्राने लागणारे प्रति झाड प्रतिदिन आठ लिटर इतकेही पाणी उपलब्ध नसेल तर उत्पादन घेणेचा विचार सोडून देवून पुढील पावसाळ्यापर्यंत झाड जगविणेचा विचार करावा. त्यासाठी आठ लिटर एवजी एक ते दोन लिटर पाणी प्रति दिन प्रति झाड पुरेसे होईल. एवढे पाणी डिफ्युजर तंत्राने दिल्यास सकाळच्या दोन तासात झाडातून पर्णोत्सर्जन होईल. यामुळे झाडाची सर्व इंद्रिये (मुळे, खोड, फांद्या, रसवाहिन्या, पाने, इत्यादी) कार्यक्षम व सुस्थितीत राहतील. दुपारच्या कडक उन्हात झाड सुप्तावस्थेत जाईल पण वाळणार नाही व फळझाडे वाचतील. एक झाड लावून ते वाढविणेसाठी प्रति झाड एकूण सुमारे १५०० ते २००० रुपये इतका खर्च केलेला असतो. दुष्काळात झाड जगविणेसाठी प्रति झाड रुपये २७ ते ५४ इतकाच खर्च डिफ्युजर साठी येतो (हे डिफ्युजर २५ ते ३० वर्ष टिकतात आणि दुष्काळी वर्ष संपल्यानंतर भरघोस उत्पादन घेणेसाठी तेच डिफ्युजर वापरता येतात.) अशा तऱ्हेने डिफ्युजर तंत्राने पाणी देताना पाण्याबरोबर प्रति लिटर अर्धा ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश (लाल-भरड मातीसाठी) किंवा सल्फेट ऑफ पोटॅश (काळ्या मातीसाठी) द्यावे. यामुळे पाण्याचा ताण सहन करण्याची झाडाची शक्ती वाढते. डिफ्युजरमुळे पाण्याची ८५% इतकी बचत होते.

श्रीराम टाईल्स वर्क्स, खेर्डी, ता. चिपळूण, जि. रत्नागिरी. श्री. विजय जोगळेकर, मो.: ९४२२४३०९९७ यांचेकडे डिफ्युजर त्वरीत उपलब्ध होतात. या उत्पादनाला सबसिडी नाही व तशी अपेक्षाही करू नये.

डिफ्युजर वापरणाऱ्या काही बागाईतदारांची नावे, फोन, गाव इत्यादी माहिती खाली देत आहे.

सातारा जिल्हा

१)	श्री. गणपतराव बोटे, मु. सातेवाडी, ता. खटाव, मो.: ९३७३२८९९८०	डाळींब
२)	श्री. दत्तात्रय दिनकर पाटील, मु. मांडवे, ता. खटाव, मो.: ९४२३२६५०२५	डाळींब, ग्रीनहाऊस
३)	श्री. शशिकांत काटकर, मु. किरकसाल, ता. माण, मो.: ८९०८६९६४८०	डाळींब
४)	श्री. रामदास दिनकर शिंदे, मु. हिंगणे, ता. खटाव, मो.: ९५६९६८३९६२	डाळींब
५)	श्री. संजय पवार, मु. उंबर्डे, ता. खटाव, मो.: ९४०३९६८४५३	डाळींब

पुणे जिल्हा

- १) श्री. प्रविण हरफळे, मु. भोरवाडी -जेजूरी, ता. पुरंदर, मो.: ८८०५४३६८७५ डाळींब

सांगली जिल्हा

- १) श्री. चेतन गोरे, मु. बेळंकी, ता. मिरज, मो.: ९३७२१४२७९२ सीताफळ, आंबा, आवळा
२) येरळा प्रोजेक्ट सोसायटी, मु. जालीहाळ, ता. जत
मॅनेजर श्री. विठ्ठल जमखंडी, मो.: ९४२३८७१२०७ द्राक्ष

अहमदनगर जिल्हा

- १) श्री. शिवाजीराव आठरे पाटील, मु. कवडगाव, ता. पाथर्डी, संत्री
मो.: ९४२३८७५५९९, ९७६७६९९८५९

नाशिक जिल्हा

- १) श्री. संजय कारभारी जाधव, मु. पंचाळे, ता. सिन्नर, मो.: ९६८९०९८०५३ डाळींब
२) श्री. परशुराम त्रिंबक कथले, मु. मीठसागरे, ता. सिन्नर, डाळींब
मो.: ९८२२५२३३०३, ९८२२४४३३४५
३) डॉ. विजयालक्ष्मी परदेशी, मु. हिसवाळ, ता. मालेगांव, मो.: ९४२०११३८१६ डाळींब
४) श्री. शिवाजीराव राणु सूर्यवंशी, मु. मुंजवाड, ता. सटाणा, मो.: ९४२२८७६६१६ डाळींब

धुळे जिल्हा

- १) आमदार श्री. अनिल गोटे, मल्हारबाग, मु. नगाव, ता. धुळे, डाळींब व
अन्य अनेक प्रकारची
मॅनेजर श्री. सिध्दार्थ निकम, मो.: ९७६४१२८७४९

लातूर जिल्हा

- १) श्री. तुकाराम नागरगोजे, मु. महाळंगी, ता. लातूर, मो.: ९५५२८६२५३३ डाळींब आणि आंबा